EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2020/1863

2020 m. gegužės 14 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos Sąjungos geležinkelių agentūros (ERA) 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos Sąjungos geležinkelių agentūros 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto nuomonę,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0061/2020),

A. kadangi, remiantis Europos Sąjungos geležinkelių agentūros (toliau – Agentūra) pajamų ir išlaidų suvestine ([1]), jos galutinis 2018 finansinių metų biudžetas buvo 28 793 243 EUR, t. y. 6,31 % mažesnis nei 2017 m.; kadangi Agentūros biudžetą sudaro daugiausia iš Sąjungos biudžeto gaunamos lėšos ([2]);

B. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl 2018 finansinių metų Europos geležinkelių agentūros metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Agentūros metinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. su džiaugsmu pažymi, kad dėl 2018 finansiniais metais vykdytos biudžeto stebėsenos biudžeto įvykdymo lygis buvo 99,98 %, t. y. šiek tiek (0,02 %) mažesnis nei 2017 m.; pažymi, kad mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 88,96 %, t. y. 1,66 % didesnis nei 2017 m.;

2. atkreipia dėmesį į Agentūros vaidmenį užtikrinant Europos geležinkelių sistemos saugumą bei sąveikumą ir gerinant geležinkelio konkurencingumą kitų transporto priemonių atžvilgiu, sumažinus administracines ir technines kliūtis, skatinant patekimą į rinką ir užtikrinant nediskriminavimą, veiksmingesnį viešųjų lėšų panaudojimą viešųjų geležinkelių transporto paslaugų srityje ir geresnį infrastruktūros valdymą; pritaria Komisijos vizijai dėl Europos geležinkelių sistemos, pirmaujančios pasaulyje saugos srityje;

3. teigiamai vertina Agentūros vaidmenį imantis tolesnių veiksmų, susijusių su Europos geležinkelių eismo valdymo sistemos (ERTMS) kūrimu, bandymu ir įdiegimu, taip pat vertinant konkrečius ERTMS projektus; taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad 4-ajame geležinkelių dokumentų rinkinyje yra techninė dalis, kuria išplečiamas Agentūros vaidmuo, numatant jai naujų uždavinių ir siekiant užtikrinti, kad ES teisės aktai būtų visur vienodai įgyvendinami; pabrėžia, kad, jei Agentūrai bus pavesta daugiau užduočių, reikės jai skirti būtinų finansinių, materialiųjų ir žmogiškųjų išteklių, kad ji galėtų veiksmingai ir efektyviai vykdyti naujas ir papildomas užduotis;

4. primena, kad ERTMS yra būtina siekiant sukurti bendrą Europos geležinkelių erdvę; todėl pabrėžia, kad optimizuotas ERTMS kūrimo ir diegimo koordinavimas yra labai svarbus prioritetas siekiant užtikrinti bendrą, skaidrią, stabilią, įperkamą ir sąveikią ERTMS sistemą visoje Europoje;

([1]) OL C 108, 2018 3 22, p. 76.
([2]) OL C 108, 2018 3 22, p. 79, Komisijos subsidija (28 135 398 EUR), trečiųjų šalių įnašas (657 845 EUR, pažymėtina, kad tai mažiau nei ankstesniais metais).

5. pažymi, kad, remiantis naujajame reglamente nurodytais platesnio masto Agentūros įgaliojimais, 2019 m. Agentūra pradės rinkti mokesčius ir rinkliavas už sertifikavimo užduotis, atsižvelgdama į konkrečius vidutinių įmonių (MVĮ) poreikius; pažymi, kad, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/796 ([3]), mokesčiai ir rinkliavos yra Agentūrai skirtos asignuotosios įplaukos; pažymi, kad būtina padaryti kelis Agentūros finansinio reglamento įgyvendinimo taisyklių pakeitimus ir pažymi, kad iš Agentūros atsakymo matyti, jog šiuo tikslu ji pateikė Komisijai prašymą dėl nukrypti leidžiančios nuostatos; ragina Agentūrą pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie šios naujos sistemos įgyvendinimą;

6. ragina Agentūrą sertifikavimo proceso metu atsižvelgti į ypatingus MVĮ poreikius, visų pirma mažinant jų administracinę ir finansinę naštą;

Veiklos rezultatai

7. pažymi, kad Agentūra savo veiklos srityse kaip pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius (PVRR) naudoja geležinkelio rodiklių rinkinio rodiklius, kad įvertintų savo veiklos pridėtinę vertę, ir kitus rodiklius, kad pagerintų biudžeto valdymą;

8. ragina Agentūrą įgyvendinti Audito Rūmų rekomendacijas;

9. pripažįsta, kad Agentūra užtikrino patenkinamą savo PVRR ir su rezultatais susijusių tikslų pasiekimo lygį, visiškai užbaigdama savo pradinę veiklą, kai įsigaliojo 4-asis geležinkelių dokumentų rinkinys; pažymi, kad Agentūra pasiekė savo tikslą 95 % ataskaitų, konsultacijų ir nuomonių teikti laiku; atkreipia dėmesį į tai, kad Agentūra nepasiekė tikslo užtikrinti 90 % visų rezultatų pasitelkiant finansinių ir žmogiškųjų išteklių planavimą, o pasiekė tik 79,75 % visų numatytų rezultatų;

10. palankiai vertina tai, kad Agentūra nuolat bendradarbiauja su Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija dalydamasi apskaitos paslaugomis; primygtinai ragina Agentūrą ieškoti galimybių, kaip vykdant sutampančias užduotis dalytis ištekliais su kitomis panašią veiklą vykdančioms agentūroms; ragina Agentūrą aktyviai siekti tolesnio ir aktyvesnio bendradarbiavimo su visomis Sąjungos agentūromis; ragina Agentūrą išnagrinėti galimybę dalytis darbuotojais tam tikrose neekspertinėse, techninėse ir administracinėse srityse, ypatingą dėmesį skiriant bendradarbiavimo su Paryžiuje įsikūrusiu Saugumo studijų institutu plėtojimui;

11. ragina Agentūrą toliau skaitmeninti savo paslaugas;

12. pažymi, kad Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos nustatytas tikslas, t. y. sukurti bendrą Europos geležinkelių rinką, nebuvo pasiektas; ragina Agentūrą sutelkti savo pastangas ir publikacijas į šią sritį;

13. pažymi, kad eismą perkelti iš kelių į geležinkelius galima tik sukūrus konkurencingą Europos geležinkelių erdvę; ragina Agentūrą parengti priemonių rinkinį, kuris užtikrintų, kad geležinkelių transportą ateityje būtų galima integruoti į šiuolaikines logistikos grandines;

14. pažymi, kad ateinantys penkeri metai bus itin svarbūs geležinkelių sektoriaus ateičiai ir kad Agentūrai turi būti skirti reikiami finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, kad ji galėtų spręsti būsimus uždavinius;

15. pažymi, kad buvo pasiektos preliminarios viršutinės ribos, kurias Audito Rūmai naudojo siekdami įvertinti biudžeto vykdymą perkėlimų į kitą laikotarpį lygmeniu (1 antraštinėje dalyje (darbuotojai) – 10 % ir 2 antraštinėje dalyje (administracinės išlaidos) – 20 %); apgailestaudamas pažymi, kad nepasiekta 3 antraštinės dalies (veiklos išlaidos) 30 % preliminari viršutinė riba;

16. pažymi, kad metinės lyginamosios darbuotojų analizės rezultatai yra panašūs į 2017 m. rezultatus: 18,4 % darbuotojų vykdo administracines užduotis (18,18 % 2017 m.), 69,7 % – veiklos užduotis (70,16 %) ir 11,90 % – kontrolės bei finansines užduotis (11,67 %);

([3]) 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/796 dėl Europos Sąjungos geležinkelių agentūros ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 881/2004 (OL L 138, 2016 5 26, p. 1).

17. teigiamai vertina nuolatines Agentūros pastangas pasirengti naujoms užduotims, apibrėžtoms 4-ajame geležinkelių dokumentų rinkinyje, ir 2019 m. birželio mėn. pradėti vykdyti ES įstaigos, atsakingos už leidimų teikti rinkai geležinkelių transporto priemones, bendrų saugos sertifikatų geležinkelio įmonėms ir ERTMS geležinkelio patvirtinimų išdavimą, įgaliojimus; ypač teigiamai vertina tai, kad visi teisiniai tekstai ir valdybos sprendimai buvo priimti laiku ir kad Agentūra paskelbė paraiškų išduoti leidimą pradėti eksploatuoti transporto priemonę teikimo vadovą; teigiamai vertina kitus veiksmus, kurių ėmėsi Agentūra siekdama pasirengti naujoms užduotims (aktyvus suinteresuotųjų subjektų bendravimas, mokomieji pavyzdžiai ir lygiagretusis bandymas, taip pat bandomoji nacionalinių saugos institucijų stebėsena); teigiamai vertina tai, kad kuriamos vieno langelio sistemos;

palankiai vertina Agentūros pradėtą darbą siekiant suderinti daugiau kaip 14 000 nacionalinių geležinkelių transporto sektorių reglamentuojančių taisyklių;

a) apgailestauja dėl to, kad, priešingai nei aviacijos ir kelių transporto sektoriuose, geležinkelių sektoriaus taisyklės toli gražu dar nėra suderintos;

b) ragina Agentūrą dėti gerokai daugiau pastangų, kad būtų sukurta bendra Europos geležinkelių erdvė;

18. pažymi, kad Agentūrai tenka pagrindinis vaidmuo mažinant administracinę naštą tarpvalstybinio geležinkelių transporto srityje;

19. pažymi, kad tiek infrastruktūros požiūriu, tiek riedmenų požiūriu įrangos diegimo būklė yra visiškai nepakankama norint įgyvendinti ERTMS Europoje, ir ragina Agentūrą pasiūlyti priemonių šiam procesui paspartinti;

20. apgailestauja dėl to, kad 2018 m. buvo užregistruoti 37 neatitikties atvejai, įskaitant 18 atvejų, turinčių finansinį poveikį (4 iš jų finansinis poveikis buvo didesnis kaip 15 000 EUR); prašo Agentūros toliau dėti pastangas siekiant gerinti savo valdymą ir viešųjų pirkimų procedūras;

21. pažymi, kad Agentūra pasiūlė persvarstyti gero administracinio elgesio sistemą; prašo Agentūros kitoje metinėje ataskaitoje pranešti apie šios sistemos raidą; teigiamai vertina tai, kad Agentūra toliau teikė mokymus etikos ir kovos su sukčiavimu klausimais; teigiamai vertina tai, kad OLAF nebuvo perduota jokių įtarimų dėl sukčiavimo atvejų; pažymi, kad atvejis, apie kurį pranešta 2017 m., vis dar tiriamas;

22. teigiamai vertina tai, kad sėkmingai baigtas standarto ISO 9001 patvirtinimo auditas;

Personalo politika

23. pažymi, kad 2018 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įvykdytas 89,19 %: iš 148 laikinųjų darbuotojų, kurių etatai patvirtinti pagal Sąjungos biudžetą, paskirti 132 laikinieji darbuotojai (2017 m. patvirtinti 139 etatai); taip pat pažymi, kad 2018 m. Agentūroje dirbo 31 sutartininkas ir 2 deleguotieji nacionaliniai ekspertai;

24. susirūpinęs pažymi, kad 2018 m. nebuvo užtikrinta lyčių pusiausvyra vyresniosios vadovybės lygmeniu (5 vyrai ir 1 moteris) ir valdyboje (40 vyrų ir 15 moterų);

25. pažymi, kad Agentūra patvirtino asmenų orumo apsaugos ir priekabiavimo prevencijos politiką ir kad skatinama teikti konfidencialios informacijos patikėtinių paslaugas, o darbuotojai raginami kreiptis į juos su savo klausimais; pažymi, kad buvo pranešta apie vieną įtariamą priekabiavimo atvejį, bet nė vienas atvejis nebuvo ištirtas ar nagrinėtas teisme;

Viešieji pirkimai

26. pažymi, kad Audito Rūmų ataskaitoje nurodoma, jog Agentūra sistemingai netikrino programinės įrangos licencijų įsigijimo kainų ir jų padidinimų, juos lygindama su tiekėjo preliminariosios sutarties rangovui pateiktais pasiūlymais ir sąskaitomis faktūromis; pripažįsta, kad Agentūra pritaikė Komisijos preliminariąją sutartį, ir laukia naujos preliminariosios sutarties, kurioje numatyta atnaujinti konkursą; ragina Agentūrą pritaikyti pagal preliminariąsias sutartis atliekamų mokėjimų *ex ante* patikras ir užtikrinti konkursinę visų viešųjų pirkimų procedūrą;

27. pažymi, kad, remiantis Audito Rūmų ataskaita, Agentūra, iš dalies pakeisdama tiesioginę konferencijų organizavimo sutartį, nusprendė sudaryti atskiras sutartis ir apmokėti visas susijusias paslaugas atskirai, todėl sutartis buvo dirbtinai išskaidyta ir tokiu būdu sutartis ir visi susiję mokėjimai tapo neteisėti; atkreipia dėmesį į Agentūros atsakymą, kad ji ketina parengti įgaliojimus pasirašyti preliminariąją renginių organizavimo sutartį;

Interesų konfliktų prevencija bei valdymas ir skaidrumas

28. pažymi, kad Agentūra savo interneto svetainėje paskelbė valdybos ir darbuotojų interesų konfliktų deklaracijas ir jos valdybos narių bei dalies vadovaujančių darbuotojų gyvenimo aprašymus; palankiai vertina tai, kad nuo 2019 m. birželio mėn. Agentūros vyresnioji vadovybė ir visi darbuotojai turi pasirašyti metinę interesų konfliktų deklaraciją;

29. pažymi, kad, Agentūros teigimu, galiojanti gero administracinio elgesio sistema apima griežtas asmenų, susijusių su naujosiomis užduotimis pagal 4-ąjį geležinkelių dokumentų rinkinį, interesų konfliktų valdymo priemones; taip pat pažymi, kad patiriama su sistema susijusių praktinių sunkumų, todėl būtina peržiūrėti pasiūlymą; pažymi, kad įtarimo sukčiavimu atvejį, apie kurį pranešta 2017 m., vis dar tiria Europos kovos su sukčiavimu tarnyba; pažymi, kad nuo to laiko nebuvo pranešta apie jokį kitą įtarimą sukčiavimu; ragina Agentūrą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie šio tyrimo rezultatus;

30. pažymi, kad Agentūra patvirtino informavimo apie pažeidimą gaires; jos buvo paskelbtos 2018 m. lapkričio 21 d.;

Vidaus kontrolė

31. atkreipia dėmesį į tai, kad reorganizavus Agentūrą apskaitos pareigūnas administraciniu požiūriu yra tiesiogiai susijęs su vykdomuoju direktoriumi ir nebėra atsakingas už finansų ir viešųjų pirkimų grupę;

32. pažymi, kad 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą „Agentūros programų, projektų ir paslaugų valdymas“ ir kad Agentūra parengė veiksmų planą, kuriame nurodytos visos galimos tobulintinos sritys; ragina Agentūrą pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie priemones, kurių buvo imtasi šiam klausimui spręsti;

Kitos pastabos

33. pažymi, kad pereinamojo laikotarpio pabaigoje (2019 m. birželio 16 d.) Agentūros vaidmuo pasikeis ir ji iš politikos priemonių rengimo ir viešinimo funkciją atliekančios institucijos taps institucija, tiesiogiai dirbančia su pramonės sektoriumi ir išduodančia su pramonės saugos sertifikatais ir riedmenimis susijusius leidimus; šiuo atžvilgiu pažymi, kad Agentūros reorganizavimas leido atlikti būtinus pakeitimus, kad padedant ekspertams būtų užtikrintas naujų paraiškų tvarkymas, taip pat sukurta mokymo programa ir stebėsenos sistema;

34. pažymi, kad 2019 m. balandžio 15 d. Agentūra pasirašė susitarimą dėl būstinės su Prancūzijos valdžios institucijomis; pripažįsta, kad sprendimą dėl dviejų būstinių priėmė Taryba ir Agentūra turi jo laikytis;

35. ragina Agentūrą sutelkti dėmesį į savo mokslinių tyrimų rezultatų sklaidą plačiajai visuomenei ir informuoti visuomenę per socialinius tinklus ir kitas žiniasklaidos priemones;

36. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos jo 2020 m. gegužės 14 d. rezoliucijoje ([4]) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

([4]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0121.